

"Langt borte" finnes ikke lenger

Taler

Jonas Gahr Støre

Dato

1 mai 2006

Sted

Hamar

Omstendigheter

1. mai

1 Kjære venner,

Gratulerer med dagen!

- 5 Det er en spesiell glede for meg denne dagen - for i dag holder jeg min første 1. mai-tale - og jeg får holde den på Hamar. Det er en ære å bli bedt om å tale på dagen for internasjonal solidaritet - et tema som alltid vil stå i sentrum for utenrikspolitikken i sosialdemokratiet. Og så er jeg blitt fortalt at det var på Hamar at Gro Harlem Brundtland holdt sin siste 1. mai tale som statsminister.
- 10 Det knytter noen bånd som betyr mye for meg.

Dette er en festdag. Ofte dekker mediene 1 mai som dagen for norske krav i Norge. Det også en dag for det. Men framfor alt er dette dagen for å se utover oss selv, til å følge opp det som er dagens parole - Internasjonalt samhold.

15

Når vi leser arbeiderbevegelsens historie slår dette mot oss; pionerene, modige kvinner og menn, de som sto midt oppe i en hard historisk kamp for rettigheter, menneskeverd og demokrati - de var de første til å si at denne kampen ikke kunne begrenses til Norge. De løftet blikket. Martin Tranmæl sa at vi måtte ha beina plantet i norsk jord, men ansiktet vendt utover.

20

På den måten sa han at innenrikspolitikk og utenrikspolitikk ikke kan skilles fra hverandre. For meg er dette kjernen i vårt verdigrunnlag. Menneskeverdet er universelt. Det skal gjelde alle uansett hvor du er født. Vi kan aldri slå oss til ro med hvordan vi selv har det her i Norge. Det forplikter. Få har det bedre enn vi. Derfor er vårt ansvar for andre også større.

25

Alle strever vi for å skape et godt liv for oss selv og våre egne. Slik er vi
30 mennesker. Men hele vår ide er at vi tilhører et fellesskap. Der vi tar felles ansvar.
Der jeg vet at noen stiller opp for meg når det trengs. At vi er med på noe større
- denne enkle setningen - at ingen får det dårligere ved at alle får det bedre - og at
vi har et felles ansvar for å trekke samfunnet i den retningen.

35 Og i vår tid må vi ha den ambisjonen ikke bare for det norske samfunnet - men
for verdenssamfunnet. Intet mindre.

Trygve Bratteli sa i en av sine 1. mai taler at i dag "tenker vi på dem som ingen
frihet har, som kjemper for å vinne den".

40

Trygve Bratteli visste hva han snakket om, han var nær ved å måtte betale den
høyeste prisen for sin innsats for friheten. Innsatsen fra hans generasjon har
forankret friheten i vårt eget land. Derfor skal vi i dag minnes alle de som førte
den kampen - alle de som har gått bort - og de i de eldre generasjonene, noen av
45 dere er her i dag, som fortsatt kan fortelle.

Og vi skal fortsette med å løfte fram dem "som ingen frihet har". For to uker
siden møtte jeg en modig mann fra Hviterussland på mitt kontor - opposisjons-
politikeren Alexander Milinkievitc. Han kjemper for europeiske kjerneverdier,
50 retten til demokrati, retten til å gjennomføre rettferdige valg. På torsdag ble han
arrestert i Minsk, hovedstaden i Hviterussland. For å ha gjennomført en
demonstrasjon. Vi skal stå ved ham. Han må settes fri - og demokrati må
komme til det som ennå er diktatur i Europa. Norge skal være med å bidra til
det.

55

1 mai er dagen for se våre medmennesker. Medmennesker som ikke har
demokrati - som Alexander Milinkievitc. Mennesker som ikke har fred - som
menneskene i Darfur, kanskje opp mot tre millioner på flukt i redsel for å bli
slaktet ned - eller mennesker i Palestina som lever under okkupasjon. Mennesker
60 som ikke har mat - som millioner i på Afrikas horn som rammes av tørke og
feilslåtte avlinger. Mennesker som ikke har helse - som de millioner som rammes
av aids, malaria og tuberkulose. Mennesker som ikke har faglige rettigheter -
som jobber med fare for eget liv, lav lønn - og barn og kvinner som blir ofre for
menneskehandel og seksuell mishandling.

65

Arnulf Øverland talte til studentene i 1946 om kampen mot Franco. Han sa "Vi

70 står her ... vi tilhører et lite folk. Vi kan ikke gjøre meget. Men vi kan gjøre vår plikt. Vi skal tydelig gi vår mening til kjenne overalt hvor vi har anledning til det. Gjør vi det, da kan vi ha håp om at den bevegelse vi deltar i vil bre seg."

75 Ja, det er også vår plikt. Og derfor er vi en del av en bevegelse som vinner terreng og som brer seg, som kan vinne både hjertene og hodene - og kjære venner - som kan vinne valg! Det viste vi i fjor.

80 For ett år siden var det viktigste budskapet på 1.mai; nytt flertall -ny politikk. Det fikk vi. Arbeiderpartiet kom tilbake i regjering - sammen med SV og Senterpartiet. En historisk allianse. En god allianse. En allianse som dag for dag gjennomfører ny politikk.

85 Det var en felles innsats som sørget for regjeringsskifte og en ny politisk kurs, fra parti og fagbevegelse. Vi viste at når vi samler oss som bevegelse og setter felles mål, da vinner vi valg.

90 Vi er nå i gang med å levere - på den måten som er vårt varemerke - sten på sten, skritt for skritt. I mediene ropes det ofte etter alt på en gang. Men det har aldri vært vår vei. Vi vet at det kreves mer for å være samfunnsbygger og videreutvikle et samfunn med plass og muligheter for alle, ikke de få - et samfunn der vi bruker de store pengene på de store oppgavene og ikke på skattelette til de som har mest fra før.

Nå gjør vi det vi sa vi skulle gjøre i valgkampen og på Soria Moria, nemlig føre en politikk for:

95 - Mer fellesskap

- Verdiskaping i hele landet

- Satsing på kunnskap og omsorg

100

Derfor var vårt første statsbudsjetts store vinner; kommunene. Vi styrket kommuneøkonomien med 5,7 milliarder. Det er et stort tall og ordet kommune er ofte et stort og fremmed ord - men la oss da huske hva dette handler om.

105 Tre av fire kroner i kommunens budsjetter går til helse, omsorg og skole. Det er

110 kommunene som tar ansvar for at de minste får barnehageplass, at barna våre får gå på en kunnskapsskole, at våre foreldre får en verdig omsorg når de trenger det - at det kommer nye veier og at vi satser på framtidens næringer - slik dere er opptatt av her på Hamar.

Hamar fikk 41 millioner kroner mer å rutte med. Det teller. Tallene viser at 8 av 10 kommuner øker tjenestetilbudet i 2006. Velferden øker, og den øker for alle.

115 Samtidig som vi styrker kommunene, fører vi en aktiv næringspolitikk. Vi vet at vi må skape verdier for å ha noe å dele. Og vi vet også at om vi deler rettferdig, så blir vi flinkere til å skape. Derfor henger en aktiv næringspolitikk sammen med en styrking av velferden. Ikke det ene, uten det andre.

120 Dere vet det her på Hamar, dere har visjoner for satsing på nye næringer - og fornyelse innen de gamle - fra reiseliv til bioteknologi, fra landbruk til rally, fra fotball og svømming til verdiskaping innen kultur!

Et av de viktigste kravene på 1. mai har alltid vært "Arbeid til alle".
125 Arbeidsledigheten går nå kraftig ned. Siden oktober 2005 har ledigheten gått ned med 11.000 personer. Det er bra for samfunnet. Det er bra for hver enkelt.

Men igjen; dette handler ikke om statistikk som går opp og ned. Arbeidsledighet er sløsing med menneskelige ressurser. Det er uverdig for hver enkelt som
130 rammes. For familiefaren som mister jobben som han har hatt i 20 år. For 50-åringen som vet at han mest sannsynlig ikke vil få mulighet til å komme tilbake i arbeid. For den nyutdannede som sliter med studielån og høye boligpriser. Eller for 20-åringen som akkurat er ferdig med læretiden og som skal etablere seg for første gang.

135 Arbeidsledighet er mennesker som ikke får brukt sine krefter. Derfor må vi ta arbeidsledighet på alvor. Og vi skal være like opptatt av alle de som har en svak tilknytning til arbeidslivet og som ønsker seg inn. Nå melder mange bedrifter om mangel på arbeidskraft.

140 Derfor må vi sette som vårt fremste mål å få i arbeid alle de som kan jobbe, som ønsker og jobbe, men som av ulike grunner står på utsiden. De som ikke får tilbud om opplæring og kompetanse som kan gjøre dem i stand til å gå inn i arbeidslivet igjen. De som blir skjøvet ut fordi de ikke er 100 % friske. De som

ønsker seg heltidsstillinger, men som må ta seg til takke med deltidsstillinger. Vi vet at dette gjelder mange kvinner.

Derfor er vi så opptatt av et mer inkluderende arbeidsliv. Vi har økt antallet
150 ordinære tiltaksplasser og plasser for yrkeshemmede. Vi styrker innsatsen for integrering i arbeidslivet. Ikke minst må vi greie å trekke med de av våre nye landsmenn som har krefter og kunnskaper men som ikke kommer med.

På 1. mai må vi si klart i fra om at det bryter med våre egne kjerneverdier når en
155 person med et fremmed etternavn legges til side i søkerbunken og ikke kommer på intervju. Det er basert på fordommer og er en sløsing med ressurser Norge ikke har råd til. Og det er diskriminering vi ikke kan være bekjent med.

Vi fikk et nytt flertall i fjor fordi valget handlet om verdier. Fellesskap sto mot
160 skattelette. Folk forsto hva dette handlet om.

For 10-15 år siden var jeg med Gro på internasjonale møter. Da sa høyre-
politikere vi møtte at den sosialdemokratiske modellen ville bukke under i den nye globale økonomien. Staten var for stor. Skattene var for høye.
165 Fagforeningene var for sterke. Det var for vanskelig å si opp folk. Omstillingene gikk for sakte. Vi manglet enere.

I dag har pipa fått en annen låt. For folk har øyne og ører. De ser at de nordiske
landene er blant de som klarer seg best. Der ledighetene er lavest og veksten
170 høyest. Der alle har fått adgang til kunnskap er det mulig å få til omstilling til ny teknologi og nye arbeidsformer. Der fagbevegelsens rolle har vært en forutsetning for omstilling og utvikling av nye arbeidsplasser.

Jens pleier å snakke om velferdsstaten som et stort spleiselag. Det er noe godt
175 norsk over det. Alle deltar, alle bidrar og alle får igjen. Men vi skal ikke glemme at ikke alle ønsker en slik velferdsstat. Vi møter i dag et Fremskrittsparti som ikke gjør noen hemmelighet av at de er et liberalistisk parti. Den første setningen i deres partiprogram slår fast det. De ønsker en helt annen modell enn oss og utfordrer selve grunnpillaren i vår velferdsstat; det at vi tar ansvar sammen -
180 hjemme og ute. La meg nevne to eksempler:

FrP går inn for å samle all støtte til barnehager i barnetrygden. Ingen støtte til den barnehagen som gjør det mulig å holde lav pris og høy kvalitet - men penger

185 rett i lomma til hver enkelt, en sjekk som du kan bruke som du vil. Det kan høres så flott ut. Den umiddelbare konsekvensen av dette forslaget er at foreldre må betale 10 000 kroner i måneden for en barnehageplass - det er FrPs barnehageregning til småbarnsforeldre.

190 FrPs barnehageregning er 3 ganger så ille som kontantstøtten. Mange av de barna som trenger barnehagetilbudet mest, vil bli holdt hjemme. For mange lavtlønte kvinner vil det lønne seg å være hjemme i stedet for å stå i jobben.

195 Dette enkle grepet ville i seg selv være det største tilbakeskrittet for barneomsorg, likestilling og integrering noensinne i norsk historie.

Og så til det internasjonale. I tillegg til at de vil bruke mer av våre barn og barnebarns pensjonspenger på oss i dag, så vil Fremskrittspartiet gjennomføre drastiske kutt i det vi bruker av penger på internasjonal solidaritet og utvikling. I
200 sitt alternative budsjett for 2006 foreslo de:

- Over 2 mrd kutt i bistanden til Afrika

205 - Over 2 milliarder kutt til FN

- 500 millioner kutt til Asia. 100 millioner til Midtøsten

- Over 1 milliard i kutt til fred, forsoning og demokrati

210 Jeg ser for meg Siv Jensen banke på døren til regjeringen i Mozambique etter et norsk valg og si at: "Godag, jeg er fra Norge, verdens rikeste land, lengst mot nord, jeg er kommet for å si at vi har vedtatt å avslutte all stat-til-stat samarbeid. Vi trenger pengene selv. Lykke til videre!"

215 Den dagen må ikke få komme.

Kjære venner,

220 Flere sulter i dag enn for 10 år siden. Mange nektes adgang til utdanning, grunnleggende helsetjenester og millioner lever på flukt. Ca 2,5 million kvinner og barn hvert år er ofre for menneskehandel. Bare i Europa regner man med at om lag 300.000 - 500.000 kvinner og barn hvert år sluses inn på

prostitusjonsmarkedet

225

Hvert eneste minutt blir et barn smittet av hiv-viruset. 15 millioner barn har mistet minst en av foreldrene på grunn av AIDS. Og den tyngste børen bærer kvinnene.

230 Har vi et ansvar? Selvsagt har vi det. Som et av verdens rikeste land har vi et moralsk ansvar for at mennesker i andre deler av verden skal ha mulighet til et liv uten dyp fornedrelse.

Men så er spørsmålet. Har vi en mulighet til å gjøre en forskjell? Ja, det har vi.
235 Både som enkeltmennesker, i de organisasjonene vi er med i og som nasjon.

I dag kan hver enkelt av dere blant annet støtte Norsk Folkehjelps 1.mai aksjon der pengene vil gå til å støtte opp om fagbevegelsen i Colombia, styrke arbeidet med minerydding og til å stanse vold mot kvinner. Som regjering er vi igjen med
240 i arbeidet for fred i Colombia.

Norge kan ikke gjøre alt alene, men vi kan gjøre mye. Vi er blant de få rike landene som oppfyller målet om å betale 0,7 prosent av rikdommen vår i bistand. Det er vi ikke fornøyd med, vi skal gå lengre.

245

Men vi kan gjøre noe mer - og la meg nevne den innsatsen som vi nå kjennes igjen på; kampen for å sikre vaksiner til alle verdens barn. For oss er det jo en selvfølge. Jeg har tatt mine tre barn til helsestasjonen for vaksiner. Det beskytter dem mot sykdommer som før tok liv. Men nesten 30 millioner barn i
250 verden har ikke denne retten. Og 10 prosent - 3 millioner av dem - dør derfor helt unødvendig av en sykdom vi kan beskytte oss mot.

Men kan vi gjør noe med det? Nytt det å bry seg? Svaret er ja på begge spørsmål. Jens Stoltenberg førte an i 2000 med å la Norge gå i spissen for å støtte
255 en internasjonal allianse som satt seg ett enkelt mål; vaksiner til alle verdens barn. Krafttaket har vært ledet under Nelson Mandelas beskyttelse, et stort spleiselag av regjeringer, FN, vaksineprodusenter og private givere som Bill Gates. Hundretusenvis av ekstra unger får vaksine. Nærmere to millioner ekstra barneliv er reddet.

260

Og vi vet hva det betyr. Liv eller død. Menneskeverd eller fornedrelse. Men også

noe mer, en forutsetning for utvikling. Slik var det også i Norge. Det var da barnedødeligheten gikk ned at fødselstallene også gikk ned, når foreldre ble
265 trygge på at barna ville vokse opp. Da starter den gode sirkelen; muligheten for at ungene kan komme i skole. Mindre sykdom og mindre fravær for mor og far fra jobben. Starten på en framtid.

Og når vi reduserer fattigdom, da reduserer vi samtidig muligheten for at hat og
270 konflikt kan gro. Det er med andre ord i vår egeninteresse å redusere de store forskjellene. Dette er også politikk - ja dette er vel kjernen i politikken - at vi kan forme framtiden vår - det er en like stor sannhet internasjonalt som det har vært nasjonalt hos oss.

275 Et satsingsområde i utenrikspolitikken som er trukket frem i Soria Moria-erklæringen er at vi skal styrke Norges innsats som fredsnaasjon. Fred er mer enn fravær av krig. Fred er også å kunne oppleve utvikling, ha adgang til helse, utdanning, velferd og verdiskaping. Å kunne skape og dele. Det er jo selve kjernen i sosialdemokratiets visjon.

280 Norge har alt dette og slik vår bevegelse skapte velferdssamfunnet i Norge gjennom omfordeling, satsing på utdanning, helse og arbeid til alle, må de samme verdiene inspirerer oss til å skape muligheter for de som i dag er fattige i verden. Det krever innsats fra oss men også et mye sterkere internasjonalt
285 samarbeid og evne til å dele byrder rettfærdig.

Derfor er hovedparolen for årets 1.mai markering "Internasjonal samhold" så viktig. I Norge pleier vi å si at de største utfordringene finnes utenfor våre grenser. Men nå er det slik at begrepet "langt borte" ikke har noen mening, for
290 langt borte finnes knapt lenger. Vår tids utfordringer kan bare løses dersom vi alle ser at vi er avhengig av hverandre. Det finnes ikke deres verden og vår verden. Det finnes ikke vi og de. Deres verden er vår verden og vår verden er deres. Det har jeg ikke minst erfart i løpet av de første månedene som utenriksminister.

295 Noe av det som opptar oss mest i dag er konflikten i Midt-Østen. Slik har det alltid vært i vår bevegelse, vi har hatt sterke bånd til alle parter i konflikten, mange av oss har personlige bånd - vi kjenner en palestinsk aktivist som er drept eller som sitter fengslet - eller vi kjenner en israelsk familie som har mistet en av
300 sine kjære. Og vi kjenner igjen på begge sider et innbitt ønske om fred og

utsikten til å kunne leve i sikkerhet. Det har i det minste folkene i Midt Østen til felles.

305 Nå ser det dystert ut. Det har det gjort før. Nettopp da skal vi hvileløst arbeide for å gi vårt bidrag. I dag handler det om å gi vår støtte til det palestinske folk som står på terskelen til nød. Da president Abbas var på besøk i Norge i forrige uke var vårt budskap klart: Vi vil gi like mye til Palestina i 2006 som i 2005, kanskje mer. Vi står ved palestinerne - det skal de vite.

310

Vi er tydelige overfor Israel. Som okkupasjonsmakt, og konfliktens sterke part, hviler det et særlig ansvar på dem. Vi forventer at Israel etterlever inngåtte avtaler, sentrale vedtak i FN's sikkerhetsråd. Det er uakseptabelt å annektere palestinsk land. Det er uakseptabelt å drive fram ulovlig bosettingsvirksomhet.
315 Vi kan ikke godta bygging av den folkerettsstridige separasjonsmuren på okkupert, palestinsk område.

Å være okkupant og opptre på tvers av folkeretten bringer ikke varig fred for Israel. Den erkjennelsen ledet statsminister Yitzak Rabin til å satse på
320 forhandlinger og fred. Oslo-avtalene fra 1993 var en milepæl. Så stoppet prosessen opp. Vold og konfrontasjon overtok. Vår oppgave er å støtte de kreftene som igjen våger satse på den pinefulle veien mot fred.

Om noen dager får Israel ny regjering. Igjen er det israelske Arbeiderpartiet med.
325 For to dager siden snakket jeg med lederen av Arbeiderpartiet, Amir Peretz, fagforeningslederen som nå skal i regjering. Han har et brennende ønske om sosial og økonomisk utvikling i Israel. Og han vet at det aldri vil lykkes i lengden med dagens konflikt og beleiring av palestinerne. Statsminister Ehud Olmert har sagt at hans regjering ønsker en forhandlet løsning. Men en forhandlet
330 løsning krever også en levekraftig palestinsk motpart - en motpart som beveger seg slik at en løsning kan være mulig.

Derfor sier vi også - som president Abbas, arabiske land, FN, EU, USA og Russland - at den nyvalgte Hamas-regjeringen må gi tydelige signaler om at den
335 respekterer grunnprinsipper for forholdet mellom land - at den anerkjenner staten Israels rett til å eksistere, at den tar avstand fra vold og at den respekterer inngåtte avtaler som Palestina tidligere har forpliktet seg til. De signalene er ikke kommet. Derfor venter vi nå og ser an utviklingen med direkte utbetalinger til regjeringen. Vårt mål er at den Hamas-ledede regjeringen vil ta de skritt som gjør

at det internasjonale giversamfunnet kan bidra med utbetalinger direkte til regjeringens kontorer.

- Det er bare israelere og palestinere som kan skape varig fred. De må ville det.
- 345 Men det internasjonale samfunn - og Norge - har ansvar for å bistå, støtte og sette klare grenser. Vi skal gjøre det vi kan - som Norge - og gjennom Sosialistinternasjonalen som gir oss et viktig nettverk. Og dere kan bidra - dere på Hamar som har venneskapsbyer både på israelsk og palestinsk side.
- 350 Vi søker den balansen som sikrer oss størst mulig innflytelse, en posisjon der vi kan gi det klareste bidraget til den palestinske befolkningen og at det igjen kan bli en prosess for fred mellom palestinere og israelere - ja en fred som må ha et større perspektiv og omfatte hele regionen. Vår balanse handler om å opptre alene som Norge, og å opptre som en del av det internasjonale samfunn. Det var
- 355 President Abbas budskap til oss i forrige uke; "Norge må ikke isolere seg. Det er viktig hva Norge gjør og gir, men enda viktigere hva Norge kan få andre med på".

Kjære venner,

- 360 Det kan være vanskelig å ta inn over oss at verden er blitt så liten - her vi står og knapt ser til andre siden av Mjøsa. Men vi får stadig påminnelser om at verden bringes hjem til oss, at "langt borte" ikke lenger finnes. Eksemplene på dette er mange - og høyst ulike - la meg nevne bare tre:

- 365 Karikaturesaken viste hvor utsatte vi kan bli når informasjon i tekst og bilder spres på sekunder. En tegning i en for mange ukjent norsk avis satte i stand følelser og sinne hos mange i den muslimske verden. Norske ambassader ble ødelagt, vårt flagg ble brent. Her hjemme følte mange muslimer seg krenket.
- 370 Dette må vi ta på alvor. Den største utfordringen vi i Norge står ovenfor er hvordan vi skal skape et samfunn der alle føler seg inkludert.

- Vi lever i fred, men norske kvinner og menn i uniform er på et farlig oppdrag i Afghanistan. Vi er der etter en appell fra en folkevalgt afghansk president og en
- 375 folkevalgt nasjonalforsamling - sammen med NATO-allierte bistår vi en desperat, fattig stat på en krevende vei mot fred og utvikling. Vi bidrar til å gi den sikkerheten dette folket trenger for at veien skal bli lettere.

380 Har så dette noe med Norge å gjøre? Ja, det har det. De som utløste bomber på
undergrunnen i London, der en halv million nordmenn årlig er på besøk, hadde
fått trening fra fjellene i Afghanistan. Og 90 prosent av den heroinen som
omsettes på norske gater og lokalsamfunn kommer fra Afghanistan. Derfor
handler dette også om vår sikkerhet.

385

Og et ganske annet eksempel: Som utenriksminister har jeg ansvaret for
Regjeringens Europapolitikk og Norges medlemskap i EØS. EFTAs
overvåkningsorgan mener at Norges hjemfallsordning for vannkraften er i strid
med EØS-avtalen. De utfordrer ikke selve hjemfallsretten, men de mener vi
390 forskjellsbehandler offentlige og private når vi sier at private eierandeler skal
tilfalle fellesskapet etter en gitt tid. For oss er det viktig at vannkraftressursene
skal være hele folkets eie. Derfor vil vi sikre et sterkt offentlig eierskap slik at vi
kan beholde den hele og fulle styring og kontroll med disse verdifulle fornybare
ressursene. Det skal vi kjempe for nå.

395

Oppgavene er mange. Det minner oss om at et land som Norge alltid har
interesse av å jobbe for en videreutvikling av en internasjonal rettsorden, der
maktbruk er regulert uten at den sterkeste rett gjelder, der verdens land og folk
ser seg tjent med å finne løsninger på vår tids store saker gjennom samarbeid og
400 dialog.

Vi kan ikke sove i kampen for samhold og dialog. Noen mener vilje til dialog er
tegn på svakhet. Jeg mener tvert i mot, dialog er tegn på mot. Evnen til dialog er
for meg en av de store prosjektene for sosialdemokratiet i det 21. århundre.
405 Politisk handling i vår tid vil utfordre vår evne til kompliserte dialoger, på tvers
av meninger, tro, etnisitet og ikke minst fordommer. Karikaturesaken i vinter
demonstrerte dette.

En av de mest modige politikerne verden har sett er Nelson Mandela. Det er
410 klart at Nelson Mandela, da han kom ut av fengselet, kunne valgt voldens vei.
Og han ville fått en formidabel respons fra en undertrykt og rasende, svart
befolkning. Men han ba folket om å "snu ryggen til den grove fornærmelsen
mot menneskelig verdighet", som han selv har kalt apartheid. Mandela valgte
dialogens vei, fredens vei.

415

"Fred er ikke noe du inngår med dine venner, men med dine verste fiender", sa
Yitzak Rabin etter at han hadde tatt PLO-leder Yassir Arafat i hånden etter å ha

skrevet under på den første Oslo-avtalen i 1993. De tok modige skritt.

420

For dialog er også mot til å møte hverandre til tross for ulikheter og forskjellige standpunkter. Og ikke minst er det mot til å stå i mot den enkle veien som handler om å være seg selv nok. Mot til å bry seg.

425

La oss i dag, på 1. mai, forplikte oss til å bry oss. Til å stå opp for menneskeverdet og solidariteten. Intet kan være viktigere i vår tid.

430

Kilde

<http://www.dna.no>

Emner

1. mai-tale

435

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/langt-borte-finnes-ikke-lenger>

440

445

450

455